

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty



RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Szkoła Podstawowa w Wysokiem
Wysokie

Małopolski Kurator Oświaty Kuratorium Oświaty w Krakowie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego lub kilku z przedstawionych poniżej wymagań państwa.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Respektowane są normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie poziomu spełniania przez szkołę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie nadzoru pedagogicznego z dnia 7 października 2009 r. wraz z nowelizacją z dnia 10.05.2013r. Szkoła może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach 17-09-2013 - 30-09-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Józef Wojas, Kazimierz Gargula. Badaniem objęto 62 uczniów (ankieta i wywiad grupowy), 34 rodziców (ankieta i wywiad grupowy) i 24 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem placówki, grupowy z przedstawicielami samorządu lokalnego i partnerów szkoły, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji, placówki i analizę dokumentacji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania szkoły lub placówki.

Obraz placówki

Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Wysokiem położona jest w Beskidzie Wyspowym. Miejscowość Wysokie okolona jest licznymi wzniesieniami, co sprawia, że droga Nowy Sącz - Limanowa jest jedną z najpiękniejszych tras widokowych w podregionie.

Do szkoły uczęszcza ponad 90 uczniów. W związku z położeniem szkoły przy drodze krajowej, jednym z priorytetów szkoły jest dbałość o bezpieczeństwo dzieci w ruchu drogowym. Od kilku lat wszystkie dzieci, w okresie jesienno-zimowym, poruszają się po drodze ubrane w kamizelki odbłaskowe.

Szkoła, już tradycyjnie, prowadzi szereg działań integracyjnych. W miesiącu styczniu odbywa się spotkanie choinkowe, w którym biorą udział zarówno dzieci tejże szkoły jak i „maluchy” w wieku przedszkolnym wraz z rodzicami, rodzeństwem czy dziadkami.

Corocznie organizowany jest Dzień Seniora - spotkanie młodzieży szkolnej z osobami starszymi, co jest pretekstem do zaprezentowania Seniorom dorobku artystycznego, ale również jedną z nielicznych okazji na spotkanie się i rozmowę.

W październiku każdego roku odbywa się uroczystość „Święto Szkoły” poświęcona patronce Królowej Jadwidze. W uroczystości biorą udział przedstawiciele władz oświatowych, organu prowadzącego, partnerzy szkoły oraz cała społeczność szkolna. Podczas tej uroczystości przyjmowani są w poczet uczniów pierwszoklasiści, którzy składają uroczyste ślubowanie. Szkoła funkcjonuje również w Rodzinie Szkół Jadwiżeńskich, bierze udział w zjazdach szkół im. Królowej Jadwigi oraz programach i konkursach realizowanych przez szkoły jadwiżeńskie w całej Polsce. Szkoła jest współwydawcą albumu poświęconego osobie św. Jadwigi Królowej.

We współpracy z OSP Wysokie, corocznie młodzież szkolna bierze udział w turnieju wiedzy pożarniczej zawsze osiągając wysokie wyniki w rywalizacji międzyszkolnej.

Brak sali gimnastycznej i zaplecza sportowego rekompensowany jest poprzez organizowanie już od ponad dwudziestu lat, w okresie zimowym, zajęć z narciarstwa biegowego. Uczniowie osiągają sukcesy w tej dziedzinie sportu na poziomie gminnym i powiatowym oraz reprezentują ziemię limanowską na zawodach wojewódzkich. O licznych sukcesach świadczą zgromadzone i wyeksponowane puchary i medale.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa w Wysokiem
Patron	Królowa Jadwiga
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Wysokie
Ulica	
Numer	5
Kod pocztowy	34-600
Urząd pocztowy	Limanowa
Telefon	183345482
Fax	183345482
Www	spwysokie.edupage.org
Regon	49067318500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	78
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	7
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	13
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.14
Województwo	MAŁOPOLSKIE
Powiat	limanowski
Gmina	Limanowa
Typ gminy	gmina wiejska

Poziom spełniania wymagań państwa

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów uwzględniając ich indywidualną sytuację	C
W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia (D)	✓
Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia (D)	✓
W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki (D)	✓
Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną (D)	✓
W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia (B)	✗
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom (B)	✓

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych	D
Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych (D)	✓
Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami (D)	✓
Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy (B)	✗
Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy (B)	✗

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych	B
W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania (D)	✓
Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane (D)	✓
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych (B)	✓
W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów (B)	✓

Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi	C
Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu odpowiednich do realizacji tych zadań warunków (D)	✓
Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu (D)	✓
Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami (D)	✓
W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi szkoły lub placówki (D)	✓
Zarządzanie szkołą lub placówką prowadzi do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów (B)	✗
Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki (B)	✓

Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb (B)



Wnioski

- Znaczący wpływ na wspomaganie rozwoju uczniów mają prowadzone zgodnie z ich potrzebami działania, głównie pozalekcyjne, w tym realizowane we współpracy z różnymi instytucjami; mniejszy wpływ mają działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacji na lekcjach w odniesieniu do każdego ucznia.
- Nauczyciele współpracują ze sobą, w ostatnim roku podejmowali działania głównie o charakterze wychowawczym i mające na celu lepsze przygotowanie uczniów do sprawdzianu zewnętrznego. Z przedstawionych przykładów nie wynika, jak doskonaliły metody i formy współpracy oraz jak pomagają sobie nawzajem w ewaluacji własnej pracy.
- Nauczyciele organizując procesy edukacyjne uwzględniają wnioski z analizy wyników sprawdzianu oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych, np. opracowali i wdrożyli program poprawy wyników sprawdzianu. Nie przekłada się to jednak na wzrost skuteczności działań.
- W szkole prowadzone są różnorodne badania zewnętrzne, np. Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasistów (OBUT), testy i sprawdziany opracowywane przez wydawnictwa. Wnioski z badań nauczyciele wykorzystują do planowania dalszej pracy.
- Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb, dzięki czemu uczniowie, np. mogą wyjeżdżać na „zieloną szkołę”, nabywać nowe praktyczne umiejętności w akcji „Uczymy ratować” czy rozwijać kompetencje językowe dzięki z wykorzystaniem platformy eTwinning.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów uwzględniając ich indywidualną sytuację

W szkole ukierunkowanej na rozwój uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji podejmuje się różnorodne, dostosowane do specyfiki i potrzeb środowiska, działania. Powinny być one oparte na diagnozie, a ich skuteczność poddawana refleksji. Ich elementem jest przeciwdziałanie dyskryminacji. Organizując procesy edukacyjne, nauczyciele indywidualizują nauczanie i wspierają uczniów.

Poziom spełnienia wymagania: C

W celu rozpoznania potrzeb i możliwości uczniów szkole stosuje się testy diagnozujące, ankietowanie, prowadzi obserwacje, rozmawia z rodzicami, korzysta z informacji zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej. W oparciu o wyniki rozpoznania potrzeb uczniów w szkole organizuje się zajęcia wspomagające i rozwijające zainteresowania. W ocenie badanych rodziców i uczniów zajęcia pozalekcyjne są odpowiednie do potrzeb, poza tym zdaniem uczniów są one dla nich interesujące, potrzebne i dostępne.

W szkole są prowadzone działania antydyskryminacyjne, głównie o charakterze profilaktycznym. Występujące pojedyncze niewłaściwe zachowania uczniów, mające w ocenie nauczycieli podłoże dyskryminacyjne, są natychmiast badane, wyjaśniane i rozwiązywane.

W wyniku diagnozy potrzeb uczniów i ich sytuacji społecznej szkoła we współpracy z wieloma podmiotami podejmuje różne działania, np. rozwijanie uzdolnień i zainteresowań realizuje poprzez udział uczniów w konkursach i przeglądach organizowanych przez biblioteki w Starej Wsi i Limanowej, Ochotniczą Straż Pożarną w Wysokiem, a także pomoc psychologiczno-pedagogiczną we współpracy z poradnią.

W ocenie uczniów nauczyciele pomagają im, gdy mają trudności w nauce. Zarówno uczniowie jak i rodzice uważają, że wsparcie jakie otrzymują uczniowie w szkole, jest adekwatne do ich potrzeb. Nie na wszystkich obserwowanych lekcjach dało się zauważyć skuteczne motywowanie uczniów do angażowania się w zajęcia.

W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się oraz sytuację społeczną każdego ucznia

W celu rozpoznania potrzeb i możliwości uczniów w szkole stosuje się testy diagnozujące, ankietowanie, prowadzi obserwacje, rozmawia z rodzicami, korzysta z informacji zawartych w opiniach i orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznej.

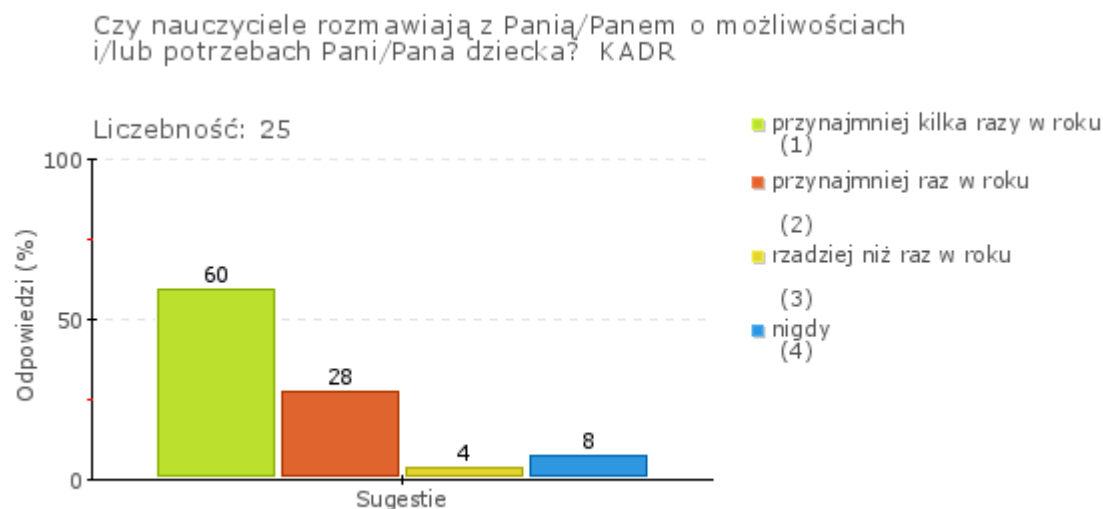
Zdaniem dyrektora w szkole zostało rozpoznanych 41 przypadków uczniów (w tym 19 na podstawie opinii i orzeczeń poradni) jako potrzebujących wsparcia. Wymagają oni pomocy ze względu na specyficzne trudności w nauce, dysleksję, upośledzenie umysłowe, wady wymowy, trudności w czytaniu, nieradzenie sobie z bieżącymi zadaniami oraz uzdolnienia z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych.

Dla wszystkich uczniów uruchomiono programy wspierania ze względu na specjalne potrzeby, uczniów z orzeczeniami i opiniami poradni objęto indywidualną pomocą, dla pozostałych zorganizowano zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i koła zainteresowań.

W opinii większości rodziców nauczyciele rozmawiają z nimi o potrzebach ich dzieci (rys.1).

Zdaniem nauczycieli uczących w jednym oddziale rozpoznają oni możliwości, potrzeby i możliwości uczniów stosując testy diagnozujące, ankietowanie uczniów i rodziców, prowadzą obserwacje pracy uczniów na lekcji, rozmowy z uczniami i rodzicami oraz zasięgają informacji od nauczycieli z I etapu edukacyjnego.

Nauczyciele uczący w jednym oddziale w wywiadzie wskazali najważniejsze potrzeby rozwojowe uczniów: motywowanie do działania, uczenia się, docenianie wysiłku po każdym wykonaniu zadania, potrzebę akceptacji, autorytetu, szacunku, przynależności do grupy, pracy w grupie, wzmacniania właściwych zachowań i eliminowania niewłaściwych, poczucia bezpieczeństwa, zrozumienia, rozwoju i pogłębiania zainteresowań.



Rys.1

Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne organizowane dla uczniów wymagających szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych są odpowiednie do rozpoznanych potrzeb każdego ucznia

W oparciu o wyniki rozpoznania potrzeb uczniów w szkole organizuje się zajęcia wspomagające (np. zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne) i rozwijające zainteresowania uczniów (np. koła przedmiotowe, zajęcia sportowe, artystyczne). W ocenie badanych rodziców i uczniów zajęcia pozalekcyjne są odpowiednie do potrzeb, a zdaniem uczniów są one dla nich interesujące, potrzebne i dostępne.

Zdaniem dyrektora w szkole tworząc ofertę zajęć pozalekcyjnych bierze się pod uwagę wyniki ankiety przeprowadzonej wśród uczniów dotyczącej ich zainteresowań, wyniki badań przeprowadzonych wśród rodziców, predyspozycje kadry pedagogicznej, wytyczne organu prowadzącego, wyniki sprawdzianów zewnętrznych, bazę lokalową, jak również dostępne materiały i pomoce dydaktyczne. Realizowane zajęcia pozalekcyjne są wypadkową wyżej wymienionych elementów mających wpływ na ich ilość i rodzaj. Wszyscy uczniowie uczestniczą w przynajmniej jednej formie zajęć pozalekcyjnych. W ramach wspierania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi podejmowane są następujące działania: organizowane są zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, rewalidacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, logopedyczne, nauczanie indywidualne, koła zainteresowań oraz zajęcia prowadzone poza szkołą (zajęcia taneczne).

W ocenie prawie wszystkich badanych rodziców (23 z 25) zajęcia pozalekcyjne organizowane w szkole są dostosowane do potrzeb ich dziecka i jako przykłady wskazują, że są to zajęcia: sportowe, artystyczne, koła przedmiotowe, zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne. Zdecydowana większość (22 z 25) uważa, że w szkole są zajęcia, które odpowiadają potrzebom jego dziecka.

W ocenie uczniów w szkole nie ma takich zajęć pozalekcyjnych, w których nie mogą uczestniczyć, choć chcieliby (rys 1). Uważają, że w szkole są zajęcia pozalekcyjne, które ich interesują (rys. 2) i są im potrzebne (rys 3).

Zdaniem rodziców biorących udział w wywiadzie nauczyciele traktują uczniów z uwzględnieniem ich potrzeb – organizują zajęcia, które poszerzają wiadomości i rozwijają zainteresowania, np. czytelnicze, historyczne. Funkcjonują koła: matematyczne, języka polskiego, hafciarskie i języka angielskiego. Dodali, że nauczyciele indywidualnie traktują uczniów – dla uczniów zdolnych organizowane są kółka, a dla uczniów z trudnościami w nauce prowadzi się dodatkowe zajęcia wspomagające. Rodzice podkreślali, że jeśli dziecko czegoś nie rozumie, np. z matematyki, to nauczyciel dodatkowo tłumaczy materiał. Uczniowie zdolni uczestniczą w konkursach – rodzice wymieniali: konkurs ortograficzny, języka angielskiego oraz zawody sportowe (bez konkretnych sukcesów). Ich zdaniem szkoła wyróżnia się osiągnięciami sportowymi.

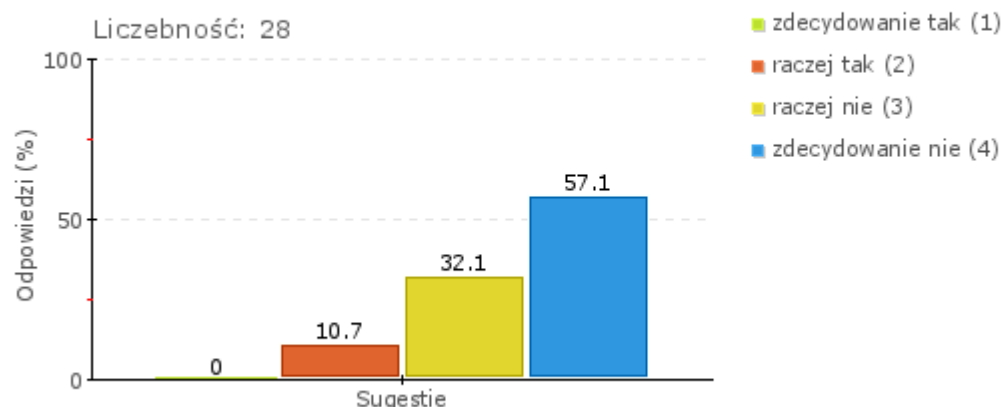
Nauczyciele uczący w oddziale wskazali w wywiadzie wnioski, jakie płyną z prowadzonego rozpoznania potrzeb, możliwości uczniów i jak je wykorzystują w pracy. Zwiększono częstotliwość prowadzenia zajęć metodami aktywnymi w celu pobudzenia zainteresowania i motywowania do nauki. Nasileniu uległ udział uczniów w różnych akcjach szkolnych i środowiskowych, a także w działaniach artystycznych. Dodali, że uczniowie chętnie angażują się w zajęcia artystyczne – bardzo lubią śpiewać. Ćwiczenie umiejętności wykorzystania wiedzy w praktyce następuje w oparciu o rzeczywiste sytuacje, np. obliczanie pola powierzchni boiska sportowego, liczenie samochodów przejeżdżających ruchliwą szosą przy szkole i in. Według nich uczniowie są

bardzo zaangażowani w organizację wycieczek, w których wszyscy bardzo chętnie biorą udział, a nauczyciele wykorzystują to do motywowania uczniów do nauki. Na zakończenie dodali, że zespół klasowy jest bardzo zróżnicowany pod względem zachowania i nauki (3 uczniów uczęszcza na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, 2 podlega terapii logopedycznej), innym świadczona jest pomoc medyczna i specjalistyczna (zgodnie z zaleceniem poradni).

Po obserwowanych zajęciach nauczyciele wskazali, które z ich działań na lekcji wynikały z wcześniejszego rozpoznania potrzeb i możliwości poszczególnych uczniów, np.:

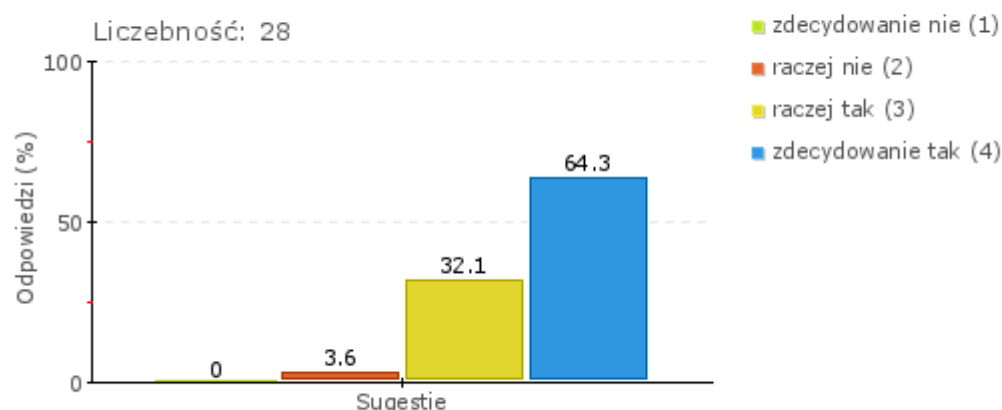
- otoczenie szczególną opieką uczniów młodszych oraz tych, którzy mają trudności w nauce, pracują wolniej lub wymagają dodatkowych wyjaśnień,
- różnicowanie trudności zadań i dostosowanie do możliwości uczniów,
- pomoc w rozwiązywaniu zadań poszczególnym grupom, weryfikacja błędów,
- motywowanie uczniów do pracy, przypominanie o zasadach właściwego zachowania.

W mojej szkole są zajęcia, w których nie mogę uczestniczyć, choć chciałabym/łbym. KADUMS



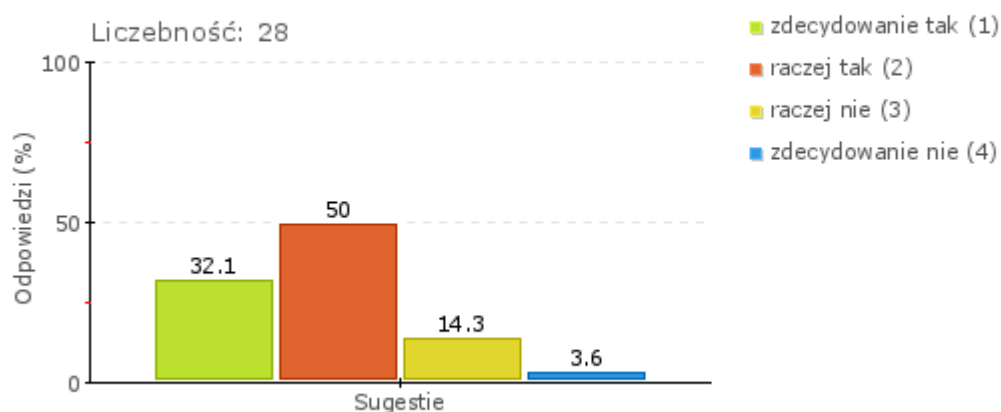
Rys.1

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które mnie interesują. KADUMS



Rys.2

W mojej szkole są zajęcia pozalekcyjne, które są mi potrzebne. KADUMS



Rys.3

W szkole lub placówce są realizowane działania antydyskryminacyjne obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki

W szkole są prowadzone działania antydyskryminacyjne, głównie o charakterze profilaktycznym. Na zajęciach z wychowawcami były realizowane takie tematy jak: "Chłopiec na wózku", "Kłamczucha", "Okularnik" i "Zazdrośnica". Występujące pojedyncze niewłaściwe zachowania uczniów, mające w ocenie nauczycieli podłoże dyskryminacyjne, są natychmiast badane, wyjaśniane i rozwiązywane.

W ostatnich dwóch latach, o czym informuje dyrektor, były prowadzone działania antydyskryminacyjne. W rok szkolnym 2012/13 kontynuowano rozpoczęte w latach poprzednich działania, które zapoczątkowane były udziałem w programie UNESCO „Szkoła z prawami dziecka” oraz „Baw się bezpiecznie i bądź bezpieczny”. W tych dwóch programach brała udział cała społeczność szkolna. Uczniowie poszczególnych klas wraz z wychowawcami przygotowywali się do finałowego happeningu. Wszyscy zapoznali się w większym lub mniejszym stopniu - w zależności od poziomu edukacyjnego, z Konwencją Praw Dziecka, następnie wykonali prace plastyczne, plakaty, filmy czy też prezentacje. W ubiegłym roku szkolnym realizowana była tematyka szeroko rozumianej tolerancji. Problemy poruszane były na zajęciach z wychowawcami na bazie cyklu zakupionych przez szkołę audycji i filmów edukacyjnych „Opowiadki rodzinne” poruszające problematykę dyskryminacji wśród dzieci i młodzieży, przykładowe tematy: „Chłopiec na wózku”, „Kłamczucha”, „Okularnik”, „Zazdrośnica” itp., oraz „Lekcje przestrogi” poruszające tematykę: „w sieci”, „ADHD”. W sposób ciągły prowadzona jest „żywa lekcja”, czyli kontakty dzieci z osobami niepełnosprawnymi. Są to uczniowie szkoły mający orzeczenie o nauczaniu indywidualnym, którzy biorą udział we wszystkich uroczystościach i imprezach szkolnym. Są oni przez wszystkich uczniów traktowani w sposób naturalny i bez uprzedzeń. Z kolei coroczne spotkania uczniów z osobami starszymi, podczas organizowanego Dnia Seniora, są lekcją szacunku i uznania dla osób starszych. Wszystkie te działania mają charakter profilaktyczny, dostosowane są do wieku uczniów. Uczą zachowań w sytuacjach, z którymi mogą się spotkać zarówno w szkole, jak i poza szkołą.

Nauczyciele najczęściej podejmowali działania antydyskryminacyjne uwzględniające status ekonomiczny (wszyscy), wiek (9 z 10), niepełnosprawność, stan zdrowia, pochodzenie społeczne, kolor skóry, płeć, religię (8

z 10), pochodzenie etniczne, narodowe (6 z 10).

Jako przykłady większość nauczycieli ogólnie informuje o działaniach wynikających z programu wychowawczego, szkolnego programu profilaktyki i prowadzonych zajęć. Kilku wskazuje konkretne przykłady jak wykorzystanie na zajęciach płytoteki pt. "Opowiadki rodzinne", wdrażanie do współpracy z osobami niepełnosprawnymi poprzez ich udział w zabawach, uroczystościach szkolnych, wykonywanie plakatów i gazetek klasowych. Działania miały głównie charakter prewencyjny.

Nauczyciele w wywiadzie podają, że w szkole nie mają miejsca przypadki dyskryminacji wśród uczniów. Jedynym tego typu zdarzeniem było pojawienie się w ubiegłym roku szkolnym problemu związanego z zazdrością rówieśników wobec uzdolnionego ucznia. Jednak problem dzięki współpracy z domem, rozmowy z uczniem i pogadanki na zajęciach z wychowawcą został rozwiązany. Inny wspomniany przez nauczycieli przypadek odmiennego traktowania wynikał ze statusu majątkowego rodziny (sposób ubierania się). Nauczyciele podkreślali, że były to incydentalne zdarzenia, które były na bieżąco wyjaśniane.

Nauczyciele w wywiadzie podali następujące działania antydyskryminacyjne :

- realizacja na zajęciach z wychowawcą klasy tematu „Tolerancja wobec osób niepełnosprawnych” w klasie 4,
- zajęcia wychowawcze z cyklu „Opowiadki rodzinne” - klasy 1- 6,
- edukacja wczesnoszkolna – bardzo wiele opowiadań tematycznie związanych z tolerancją dla odmienności,
- organizowanie Dnia Babci i Dziadka – szacunek dla starszych,
- język polski – bardzo dużo tekstów (np. o rudej dziewczynce – omawianie problematyki dyskryminacji z powodu odmiennego wyglądu),

W opinii rodziców w szkole nie występują zjawiska dyskryminacji - jest to małe środowisko, „wszyscy o wszystkim wiedzą”, rodzice nie wymienili takich przypadków. Według rodziców uczniowie są dobrze traktowani, ich dzieci się nie skarżą i są równo traktowane – bez względu np. na status majątkowy rodziny. Podali, że szkoła realizuje zajęcia prewencyjne – na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy są prowadzone rozmowy, ankiety, zabawy (np. dotyczące używania przezwisk). Gdy pojawił się sygnał, iż w jednej klasie jest grupa chłopców, którzy dokuczali innym uczniom – rodzice zgłosili dyrektorowi problem, który na skutek wdrożonych działań został rozwiązany. W szkole miało miejsce spotkanie uczniów i rodziców z psychologiem (w ubiegłym roku) poświęcone zagrożeniom i pomocy uczniom. Z informacji przekazanych przez rodziców w wywiadzie temat dyskryminacji był poruszany przez dyrektora na zebraniach ogólnych. W wywiadzie pojawił się głos, że dzieci przekazywały informacje rodzicom, iż nauczycielka nie tłumaczyła w jednakowym stopniu wszystkim dzieciom, nie pomagała wszystkim, nie traktowała wszystkich uczniów jednakowo (z niewiadomych przyczyn). Pojawił się również pojedynczy sygnał dotyczący sytuacji, w których w stosunku do jednych rodziców nauczycielka klasy „jest bardziej ostra”, a innych tak nie traktuje. Problem został zgłoszony dyrektorowi, który problem rozwiązał.

Zdaniem uczniów wszyscy uczniowie są traktowani przez nauczycieli tak samo. W stosunku do wszystkich uczniów nauczyciele stawiają takie same wymagania. Nie wymienili żadnych przejawów odmiennego traktowania.

Szkoła lub placówka współpracuje z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc uczniom, zgodnie z ich potrzebami i sytuacją społeczną

W wyniku diagnozy potrzeb uczniów i ich sytuacji społecznej szkoła we współpracy z różnymi podmiotami podejmuje różne działania. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań realizuje poprzez udział w uczniom w konkursach, przeglądach z zakresu dziedzictwa kulturowego organizowanych m.in. przez biblioteki Gminną w Starej Wsi i Miejską w Limanowej, Ochotniczą Straż Pożarną w Wysokiem. Dożywianie uczniów realizuje we współpracy z gminnym ośrodkiem pomocy społecznej, a pomoc psychologiczno-pedagogiczną we współpracy z poradnią.

Dyrektor i nauczyciele wskazali następujące instytucje, z którymi szkoła współpracuje: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Limanowej, GOPS – w Chełmcu i Limanowej, Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Wsi, Biblioteka Miejska w Limanowej, MOS w Limanowej, Sąd Rodzinny – kurator.

Ich zdaniem współpraca z wymienionymi instytucjami polega na:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Limanowej – zachęcanie rodziców do korzystania z pomocy poradni (nauczyciele podkreślali, że w szkole występują duża grupa uczniów wymagających takiej pomocy). W tym celu były organizowane spotkania z pracownikami poradni, pedagogizacja rodziców, rozmowy i porady dla nauczycieli, zaangażowanie w organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów;
- GOPS – w Chełmcu i Limanowej – organizacja dożywiania uczniów; nauczyciele dodali, że wszystkie dzieci potrzebujące takiej pomocy są objęte dożywianiem (stanowią ok. 50% uczniów szkoły), włączanie się do wyjazdów w akcję charytatywną w Stróżach „I Ty zostaniesz św. Mikołajem”;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Starej Wsi - udział w konkursach, propagowanie czytelnictwa; nauczyciele dodali, że szczególnie wartościowe ze względów edukacyjno-wychowawczych są przeglądy z zakresu dziedzictwa kulturowego, np. udział w przeglądzie grup kolędniczych;
- Biblioteka Miejska w Limanowej - udział w konkursach, propagowanie czytelnictwa, wycieczki uczniów klasy 6 do biblioteki w Limanowej – zwiedzanie izby ziemi limanowskiej;
- Caritas w Kołobrzegu – organizowanie pobytu uczniów podczas zielonej szkoły;
- Straż pożarna – udział w turnieju wiedzy pożarniczej, próbna ewakuacja budynku, problematyka edukacji w zakresie bezpieczeństwa, pokaz sprzętu strażackiego;
- Dom Kultury w Limanowej – udział uczniów w przeglądach, np. w Dziecięcej Triadzie Artystycznej w Limanowej;
- Dom Kultury w Krakowie – przegląd twórczości artystycznej dla dzieci najmłodszych – uczniowie przedstawiali tradycje Lachów Sądeckich;
- Wydawnictwo ŻAK i inne wydawnictwa – konkursy polonistyczne i matematyczne (gadżety za udział dla uczniów), projektowanie dla wydawnictwa pomocy dydaktycznych przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej;
- Policja – organizacja „Odblaskowej szkoły” – pogadanki, działania prowadzące do zwiększenia bezpieczeństwa uczniów – co jest ważne, z uwagi na usytuowanie szkoły przy ruchliwej drodze krajowej.

W szkole lub placówce są prowadzone działania uwzględniające indywidualizację procesu edukacyjnego w odniesieniu do każdego ucznia

W ocenie uczniów nauczyciele pomagają im, gdy mają trudności w nauce. Nie na wszystkich obserwowanych lekcjach dało się zauważyć skuteczne motywowanie wszystkich uczniów do angażowania się w zajęcia.

W ocenie uczniów nauczyciele poruszają na lekcji zagadnienia z innych zajęć. Najczęściej wszyscy lub większość nauczycieli pomaga im, gdy mają trudności w nauce. Na obserwowanych zajęciach (4 z 6) nauczyciele motywowali wszystkich uczniów do angażowania się w proces uczenia się. Na bieżąco kontrolowali pracę uczniów, chwali za poprawne wykonanie polecenia, stopniowali trudność kolejnych zadań; zadając pytanie czekali, aż więcej uczniów zgłosi się do odpowiedzi, stosowali pracę w grupach; zwracali uwagę, aby uczniowie współpracowali ze sobą i słuchali wypowiedzi innych. Działania te były skuteczne, w efekcie uczniowie byli aktywni, samodzielni, chętnie podejmowali kolejne zadania. Na dwóch zajęciach nauczycielom nie udało się zmotywować wszystkich uczniów do aktywnego uczenia się, problemem był brak zainteresowania większości uczniów przez całą lekcję realizowanym tematem, niewielka aktywność uczniów (jedynie wykonywanie kolejnych poleceń nauczyciela) oraz problemy z utrzymaniem dyscypliny.

Nauczyciele uczący w oddziale wymienili sposoby indywidualizacji procesu nauczania:

- wprowadzenie dwóch rodzajów zeszytów ćwiczeń,
- różnicowanie zadań domowych,
- wprowadzanie dodatkowych zadań dla uczniów zdolnych,
- dostosowanie wymagań dla uczniów z opiniami wydanymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (dla 3 z 11 uczniów).

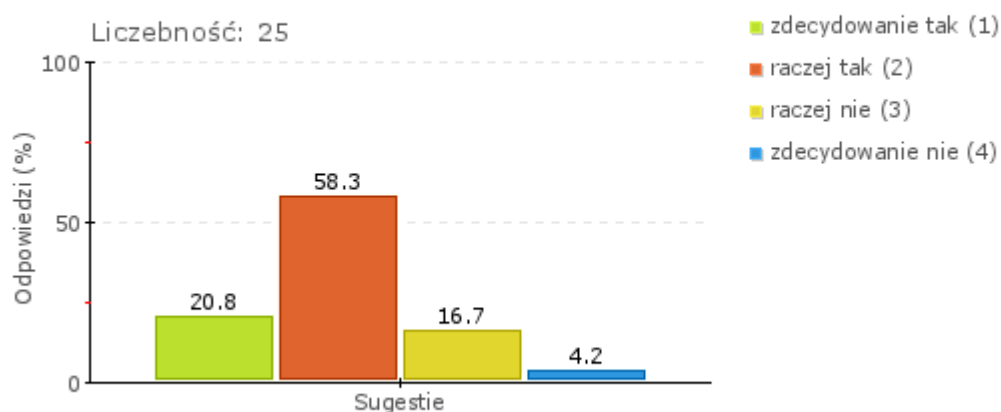
W opinii rodziców i uczniów wsparcie otrzymywane w szkole lub placówce odpowiada ich potrzebom

Zarówno uczniowie jak i rodzice uważają, że wsparcie jakie otrzymują uczniowie w szkole, jest adekwatne do ich potrzeb.

Zdaniem większości badanych rodziców (19 z 25) ich dziecko może liczyć w szkole na odpowiednie wsparcie w pokonywaniu trudności (rys 1).

W ocenie (27 z 28) uczniów wszyscy lub większość nauczycieli dało im do zrozumienia, że wierzy w ich możliwości, podobna grupa uczniów (24 z 28) czuje, że wszyscy lub większość nauczycieli w nich wierzy. W swojej szkole mogą liczyć na wsparcie w rozwijaniu swoich zainteresowań, a nauczyciele mówią im, że mogą nauczyć się nawet trudnych rzeczy.

Pana/i dziecko może liczyć w szkole na odpowiednie wsparcie w pokonywaniu trudności. KADR



Rys.1

Wymaganie:

Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

O sukcesie współczesnych społeczeństw decyduje zdolność do współpracy. Aby jej uczyć nauczyciele powinni działać zespołowo organizując procesy edukacyjne, rozwiązując problemy, prowadząc ewaluację, ucząc się od siebie nawzajem. Służy to podniesieniu jakości procesu uczenia się uczniów oraz rozwojowi zawodowemu nauczycieli

Poziom spełnienia wymagania: D

Nauczyciele współpracuje w różnych zespołach, a ponieważ stanowią małe grono nauczycielskie, wszyscy są zaangażowani w ich pracę. Jako obszary współpracy wskazali głównie działania o charakterze wychowawczym i mające na celu lepsze przygotowanie uczniów do sprawdzianu zewnętrznego. Organizacja współpracy nauczycieli sprzyja wypracowywaniu propozycji zmian i ich wdrażaniu.

Nauczyciele korzystają z pomocy innych nauczycieli, głównie wspierają się w organizowaniu takich działań jak wycieczki, uroczystości szkolne, konkursy, pracując w zespołach zadaniowych. Ze wskazanych - bardzo różnych i rozbieżnych - przykładów wspierania się, w większości nie wynika, jakiego rodzaju udzielona im pomoc od innych nauczycieli, była przydatna w ich pracy.

Wszyscy nauczyciele prowadzą ewaluację własnej pracy, a przy jej realizacji korzystają z pomocy innych nauczycieli i pomoc tę określają jako przydatną. Podane przez nauczycieli przykłady (poza jednym dotyczącym tworzenia ankiet) nie wskazują na wzajemną pomoc w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.

Nauczyciele, w tym pracujący w jednym oddziale, współpracują ze sobą w organizowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych

Zdecydowana większość nauczycieli współpracuje w zespołach nauczycieli uczących w jednym oddziale oraz innych zespołach, takich jak: ds. ewaluacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacji imprez dla uczniów i rodziców, wychowawczy i profilaktyczny. Stanowią małe grono nauczycielskie i wszyscy są zaangażowani w pracę zespołów. Jako obszary współpracy wskazali działania o charakterze wychowawczym i mające na celu lepsze przygotowanie uczniów do sprawdzianu zewnętrznego.

Najwięcej nauczycieli jest zaangażowanych w pracę zespołu nauczycieli oddziału (9 z 10), ds. ewaluacji wewnętrznej, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli (8 z 10), wychowawczy i profilaktyczny (7 z 10), natomiast połowa angażuje się w zespół przedmiotowy. W ocenie nauczycieli w pracę zespołów angażują się wszyscy (7) lub większość (3). Jako przykład planowania pracy zespołowej dyrektor wskazał działalność zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej. W tych zespołach pracują wszyscy nauczyciele. W ubiegłym roku dla 16 uczniów powołano zespoły, nauczyciele opracowywali formy pomocy uczniom zgodnie z zapisami w rozporządzeniu. Po każdym półroczu dokonywano oceny efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nauczyciele uczący w oddziale w wywiadzie jako przykłady współpracy wskazali na:

- wspólne rozwiązywanie problemów wychowawczych,
- zespołowe opracowanie planu pracy wychowawczej,
- opracowanie planu poprawy wyników sprawdzianu w klasie szóstej,
- ćwiczenie umiejętności, z którymi uczniowie mieli problemy,
- wspólny dobór metod i form pracy,
- ustalanie tematyki konkursów,
- planowanie współpracy międzyprzedmiotowej (np. z języka polskiego i historii – blok tematyczny „Ja i moja rodzina”, matematyka, historia i przyroda – praca ze skalą, pojęcie wieku),
- uwzględnianie wniosków z diagnozy,
- opracowanie sposobów pracy z uczniami wymagającymi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Nauczyciele podkreślali, że stanowią bardzo małe grono nauczycielskie, w związku z tym na bieżąco omawiają pojawiające się problemy. Wspólnie planują również formy doskonalenia swojej pracy.

Po obserwowanych zajęciach nauczyciele wskazali te fragmenty lekcji, które wynikały z ustaleń z innymi nauczycielami, a były to: upewnianie się, czy uczniowie rozumieją polecenie; zwracanie uwagi na samodzielną pracę uczniów, motywowanie ich, kształcenie umiejętności korzystania z informacji, a także wykonywanie prostych obliczeń w pamięci.

Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów edukacyjnych (planowanie, organizacja, realizacja, analiza i doskonalenie) następuje w wyniku ustaleń między nauczycielami

Zmiany procesu edukacyjnego wprowadzane są przez zespoły nauczycieli. Organizacja współpracy nauczycieli sprzyja wypracowywaniu propozycji zmian i ich wdrażaniu.

W ostatnich latach większość nauczycieli w wyniku wspólnych ustaleń dokonała zmiany w sposobie prowadzenia zajęć, "zmniejszyła stosowane metod podających na rzecz metod aktywnych" (8 z 10), wprowadziła karty dotyczące nauki czytania (6 z 10), a pojedynczy nauczyciele dokonali zmiany w systemie oceniania i planach nauczania.

Dyrektor informuje, że większość zmian jest wypracowywana przez powołane w tym celu zespoły zadaniowe nauczycieli, np.: zespół ds. poprawy wyników w sprawdzianu, opracowania koncepcji pracy szkoły, a także opracowywania zmian w statucie szkoły. Zespoły przygotowują propozycje, które przedstawiają na zebraniu rady pedagogicznej, wówczas następuje analiza ich przydatności, przedstawiane są wnioski, następnie jest dyskusja, a później wnioski są przyjmowane do realizacji. Inne działające zespoły to zespół nauczycieli uczących w klasach 4-6 oraz zespół uczących w klasach 1-3 (wraz z oddziałem przedszkolnym). Najważniejszym działaniem była praca zespołu ds. opracowania programu poprawy wyników sprawdzianu zewnętrznego. Zespół wskazał m.in. na zmiany metod pracy z uczniami oraz konieczność wprowadzania zadań praktycznych mających na celu doskonalenie umiejętności dokonywania obliczeń na obiektach rzeczywistych (na zajęciach matematyczno-przyrodniczych). W klasach 1 - 3 nauczyciele w ramach programu „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania” zaplanowali i prowadzili zajęcia w 2 grupach uczniów (dla uczniów z trudnościami w nauce i uzdolnionych). Jako przykład wprowadzonej zmiany i uzyskanych efektów dyrektor wskazał wymienioną przez nauczycieli zmianę dotyczącą wprowadzenie dla uczniów kart czytelnictwa w związku z potrzebą poprawy techniki czytania. W ocenie dyrektora skuteczność tego działania widoczna jest w szczególności w klasach 1-3 (czytanie na czas), zwiększyła się również liczba wypożyczonych książek. Kolejną zmianą wskazywaną przez dyrektora jest inny sposób organizacji obchodów Dnia Matki. W ramach prezentacji artystycznych uczniów wszystkich klas każda mama ma możliwość obejrzenia osiągnięć swojego dziecka. Zmiana wynika z konieczności zapoznawania rodziców z efektami pracy pozalekcyjnej szkoły (prezentacja osiągnięć dzieci).

Nauczyciele uczący w oddziale podali w wywiadzie, że wspólnie doskonalą proces edukacyjny poprzez następujące działania: opracowany został system diagnozy i monitorowania osiągnięć uczniów, prowadzone są próbne sprawdziany kompetencji, a także systematyczne sprawdziany wiadomości i umiejętności z poszczególnych zajęć. Sprawdziany są opracowywane z wykorzystaniem typów zdań, z którymi uczniowie spotykają się na sprawdzianie. Nauczyciele uczący w oddziale podali następujące przykłady wprowadzonych zmian wynikających ze wspólnych ustaleń:

- w większym stopniu angażują uczniów w zajęcia dodatkowe wspierające ich rozwój,
- zwiększyła się liczba zajęć prowadzonych metodami aktywnymi,
- częściej wykorzystują nowe pomoce dydaktyczne,
- wprowadzili dla uczniów zróżnicowane zeszyty ćwiczeń, dyktand, karty głośnego czytania, słowniczek terminów literackich,
- zorganizowali nowe formy współzawodnictwa dla uczniów np. konkurs ortograficzny.

Nauczyciele wspólnie rozwiązują problemy, doskonalą metody i formy współpracy

Nauczyciele korzystają z pomocy innych nauczycieli, głównie wspierają się w organizowaniu takich działań jak wycieczki, uroczystości szkolne, konkursy czy praca w zespołach zadaniowych. Ze wskazanych - bardzo różnych i rozbieżnych - przykładów wspierania się, w większości nie wynika, jakiego rodzaju jest to pomoc, a także w jakim stopniu była przydatna w ich pracy.

W ankiecie nauczyciele pisząc w jakich sytuacjach w swojej pracy z uczniami korzystają z pomocy innych nauczycieli, najczęściej wskazywali przykłady współpracy przy organizacji uroczystości szkolnych, konkursów, wycieczek, a także pracy różnych zespołów zadaniowych (8 z 10). Pojedynczy wskazali, że ma to miejsce, gdy uczniowie są niezdyscyplinowani (3 z 10), mają problemy w nauce (2 z 10), przy planowaniu pracy własnej np. zajęć pozalekcyjnych, pracy z uczniami zdolnymi, doboru odpowiednich metod pracy na lekcji, korelacji międzyprzedmiotowej, do opracowania planu wychowawczego (1 z 10). Z tymi informacjami w zasadzie nie koreluje odpowiedź na pytanie "jakiego rodzaju pomoc uzyskuje Pan/i od innych nauczycieli w swojej pracy z uczniami?" Wskazują, że jest to przekazywanie wiedzy zdobytej na szkoleniach, wymiana doświadczeń, konsultacje, doradztwo, wymiana poglądów (10), planowanie lub opracowywanie materiałów (9 z 10) wymiana pomocy, testów, przekazywanie informacji o uczniach, korelacja międzyprzedmiotowa (8 z 10). Zbieżność informacji wystąpiła w obszarze wspólne organizowanie i prowadzenie działań, tj. wymienionych wyżej wycieczek, konkursów, uroczystości (10).

Również podane przez nauczycieli konkretne przykłady zastosowania takiej pomocy i jej skutki w zasadzie nie korelują z wyżej wskazywanymi informacjami.

Najczęściej nauczyciele wskazują na prowadzone w szkole w ostatnim czasie szkolenia np. "Analiza wyników sprawdzianu w klasie VI", a jako skutek opracowanie „Programu poprawy wyników ze sprawdzianu zewnętrznego”, a nie wypływające z jego wdrożenia w ubiegłym roku efekty. Innym przykładem jest szkolenie z zakresu korzystania z tablicy interaktywnej. W efekcie połowa (5 z 10) pisze, że z niej korzysta na zajęciach z uczniami. Kolejnym szkoleniem, o którym pisze większość nauczycieli, prowadzonym przez pracownika poradni (nie jest to pomoc uzyskana od innych nauczycieli) jest szkolenie w zakresie "Uczeń trudny w szkole".

W informacjach przekazanych przez nauczycieli częściej można odczytać co razem "robili", jakie podejmowali działania, niż konkretny przykład rodzaju uzyskanej pomocy od innych nauczycieli i w jakim stopniu była ona przydatna w ich pracy.

Nauczyciele pomagają sobie nawzajem w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy

Wszyscy nauczyciele prowadzą ewaluację własnej pracy, przy jej realizacji korzystają z pomocy innych nauczycieli i pomoc tę określają jako przydatną. Podane przez nauczycieli przykłady (poza jednym dotyczącym tworzenia ankiet) nie wskazują na wzajemną pomoc w ewaluacji i doskonaleniu własnej pracy.

Wszyscy nauczyciele informują, że prowadzą ewaluację własnej pracy, zdecydowana większość robi to regularnie i wszyscy przy jej realizacji współpracują z innymi nauczycielami.

W okresie ostatniego roku najczęściej ewaluacji poddawali:

- realizację planów pracy, zadań dydaktycznych i wychowawczych (9 z 10),
- skuteczność stosowanych form i metod pracy (7 z 10),
- stopień opanowania umiejętności (bez wskazania jakich) (6 z 10),
- przedmiotowy system oceniania (1 z 10),
- tematykę i ofertę prowadzonych zajęć pozalekcyjnych (1 z 10).

Mimo iż wszyscy tę współpracę oceniają jako przydatną, to z podanych przykładów wynika, że dotyczy ona w zasadzie wspólnego tworzenia narzędzi (ankiet). Pozostałe wskazane przykłady mówią o współpracy nauczycieli w zakresie rozwiązywania problemów, np. wychowawczych, na które napotyka się w klasie, wymianie doświadczeń, wspólnej analizie orzeczeń, opinii poradni i korzystaniu z pomocy nauczycieli egzaminatorów OKE.

Wymaganie:

Szkoła lub placówka organizując procesy edukacyjne uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych

Badania i dane mówiące o różnych aspektach funkcjonowania szkół i innych placówek są niezbędnym elementem zarządzania na poziomie organizacji, jak również prowadzenia polityki oświatowej. W efektywnych szkołach decyzje podejmuje się, wykorzystując informacje na swój temat i systematycznie udostępniając dane służące refleksji nad efektywnością i planowaniem dalszych działań. Organizując procesy edukacyjne uwzględnia się wnioski z analizy danych pochodzących z różnych źródeł.

Poziom spełnienia wymagania: B

W szkole analizie poddawane są wyniki sprawdzianu, a największe znaczenie dla nauczycieli mają wyniki analizy jakościowej. Prawie wszyscy nauczyciele znają wnioski z tej analizy. Deklarują także, iż wykorzystują je do doskonalenia pracy z uczniami. Nauczyciele również monitorują i analizują prowadzone działania wynikające z wdrożonych wniosków. Prawie wszyscy nauczyciele w organizacji procesów edukacyjnych wykorzystują wyniki różnorodnych badań zewnętrznych - na ich podstawie planują dalsze działania. W szkole prowadzi się badania odpowiednie do potrzeb w zakresie osiągnięć edukacyjnych uczniów. Losy absolwentów są wykorzystywane m.in. do motywowania uczniów do pracy, angażowania ich w organizowanie uroczystości szkolnych i środowiskowych.

W szkole lub placówce analizuje się wyniki sprawdzianu i egzaminów oraz wyniki ewaluacji zewnętrznej i wewnętrznej. Analizy prowadzą do formułowania wniosków i rekomendacji, na podstawie których planuje się i podejmuje działania

Dla nauczycieli najważniejsze znaczenie mają wyniki analizy jakościowej wyników sprawdzianu. Prawie wszyscy nauczyciele znają wnioski z tej analizy. Deklarują także, iż wykorzystują je do doskonalenia pracy z uczniami.

Nauczyciele oraz dyrektor podawali, że największe znaczenie przy formułowaniu wniosków z analizy wyników sprawdzianu w ich szkole ma analiza jakościowa. Ważne jest dla nich analizowanie poszczególnych zadań, a także poszukiwanie odpowiedzi na pytania:

- Które zadania okazały się dla uczniów trudne?
- Które były łatwe?
- Jakie umiejętności zostały lepiej opanowane, a które gorzej?

Nie mniej ważne jest dokonywanie analizy porównawczej z wynikami innych szkół. Nauczyciele dodali, że porównują wyniki ze sprawdzianu według grup uczniów: z najwyższymi wynikami, średnimi i niskimi. Dokonują także porównań z wyniki oceniania wewnętrznego, z czego wyciągnęli wniosek, iż uczniowie dobrze sobie radzą w sprawdzianach wiadomości i umiejętności w szkole, natomiast gorzej prezentowali poziom opanowania wiadomości i umiejętności w sprawdzianie zewnętrznym, w którym należy wykorzystać wiedzę i umiejętności z różnych zakresów. Dodali również, że opracowali i wdrożyli program poprawy wyników sprawdzianu zewnętrznego na rok 2012/2013, który jest również realizowany w bieżącym roku szkolnym. Ich zdaniem w wynikach nastąpiła poprawa. Nauczyciele podkreślali bardzo duże trudności w pracy w związku ze specyfiką środowiska: niewielkie aspiracje rodziców, brak kształcenia przedszkolnego, wysoki wskaźnik uczniów posiadających opinie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną (dotyczące trudności w nauce), a także wysoką absencję na zajęciach, która również ma negatywny wpływ na wyniki w nauce.

Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 10) wymieniają najważniejsze wnioski wyciągnięte z różnego typu badań edukacyjnych: egzaminów zewnętrznych, a także ewaluacji wewnętrznej, np.:

- zwrócenie uwagi na większą samodzielność podczas wykonywania zadań szkolnych (7 wskazań),
- zwiększenie motywacji uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych oraz konkursach szkolnych i pozaszkolnych poprzez eksponowanie wytworów ich pracy i osiągnięć na forum szkoły (8 wskazań),
- informowanie rodziców o sukcesach ich dzieci (7 wskazań),
- wdrożenie większej liczby ćwiczeń kształcących poszczególne umiejętności, zachęcanie do tworzenia wypowiedzi o charakterze twórczym i praktycznym, unikanie schematyczności podczas rozwiązywania zadań, wdrażanie uczniów do obliczeń pamięciowych lub pisemnych, stwarzanie sytuacji i okazji do wykorzystywania działań matematycznych w praktyce, rozwiązywanie zadań nietypowych typu rebusy, krzyżówki, łamigłówek itp. (6 wskazań);
- planowanie procesu indywidualizacji, różnicowanie ćwiczeń, dodatkowe zadania dla uczniów zdolniejszych (6 wskazań).

Dyrektor dodał jeszcze, iż program poprawy wyników sprawdzianu podlegał ciągłemu monitorowaniu. Ponadto przeprowadzona ewaluacja wewnętrzna wskazała na potrzebę skuteczniejszego informowania rodziców o sukcesach ich dzieci, oferowanych zajęciach pozalekcyjnych (zarówno tych rozwijających zdolności, jak

i wspomagających rozwój dzieci z deficytami rozwojowymi). Na podstawie analizy wyników jest też organizowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów słabych i zdolnych, oraz opracowywane są programy wsparcia.

Nauczyciele uczący w tym samym oddziale przedstawili przykłady wykorzystania wniosków pochodzących z analizy:

- systematycznie kształcić czytanie,
- ćwiczyć logiczne myślenie,
- stosować różne strategie rozwiązywania zadań,
- nasilić ćwiczenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji,
- kształcić umiejętność wnioskowania,
- wypracować systematyczność odrabiania prac domowych.

Działania prowadzone przez szkołę lub placówkę są monitorowane i analizowane, a w razie potrzeby modyfikowane

Nauczyciele monitorują i analizują prowadzone działania wynikające z wdrożonych wniosków, które zostały podjęte w oparciu o wnioski z analizy sprawdzianu oraz ewaluacji wewnętrznej.

Z informacji przedstawionych przez dyrektora wynika, iż na podstawie analizy wyników sprawdzianu opracowano program poprawy wyników. Powołano w tym celu zespół nauczycieli, który przedstawił radzie pedagogicznej wyniki dokonanej analizy. Monitorowaniu podlegało wykonywanie zadań przypisanych nauczycielom, np. 1 raz w miesiącu klasa szósta pisała tzw. mini test. Monitorowaniu podlegało również działanie wychowawcy klasy w zakresie przeprowadzenia tzw. sesji jesiennej i wiosennej. Poza tym dyrektor podaje, że we wszystkich klasach wprowadzono nowy sposób propagowania czytelnictwa: każdy uczeń w domu miał obowiązek samodzielnie czytać głośno tekst - pod nadzorem rodzica. Następnie sporządzał notatkę, a nauczyciel kontrolował wykonanie tego zadania. Efekty powyższych działań wykazały postęp pomiędzy wynikami uczniów uzyskanymi pomiędzy sesją jesienną a wiosenną.

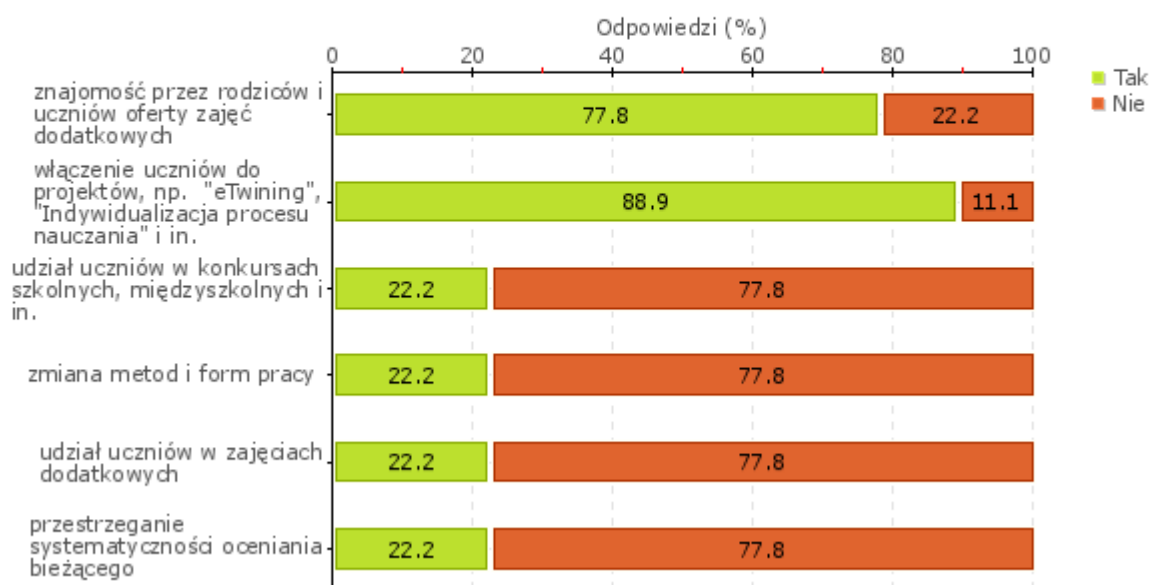
Dyrektor podaje, iż w oparciu o wyniki monitorowania wprowadzono następujące zmiany:

- wprowadzono tzw. „pedagogizację rodziców” (na temat wpływu rodziców na motywację do uczenia się ich dzieci),
- przeprowadzono spotkanie rodziców z pracownikiem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Limanowej,
- organizowanie występów teatrów w szkole jak również udział w akcji „Internetowy teatr dla szkół”,
- objęto uczniów pierwszego etapu edukacji badaniem zewnętrznym w ramach OBUT i przeprowadzono analizę wyników.

Wyniki monitorowania działań nauczycieli podjętych w oparciu o sformułowane wnioski ilustruje rys. 1. Z kolei zmiany działań wprowadzone w wyniku wniosków z monitorowania przedstawia rys. 2.

Proszę wymienić najważniejsze wyniki monitorowania działań podjętych w oparciu o wnioski (o ile takowe zostały wyciągnięte) opisane w poprzednim pytaniu. KADN

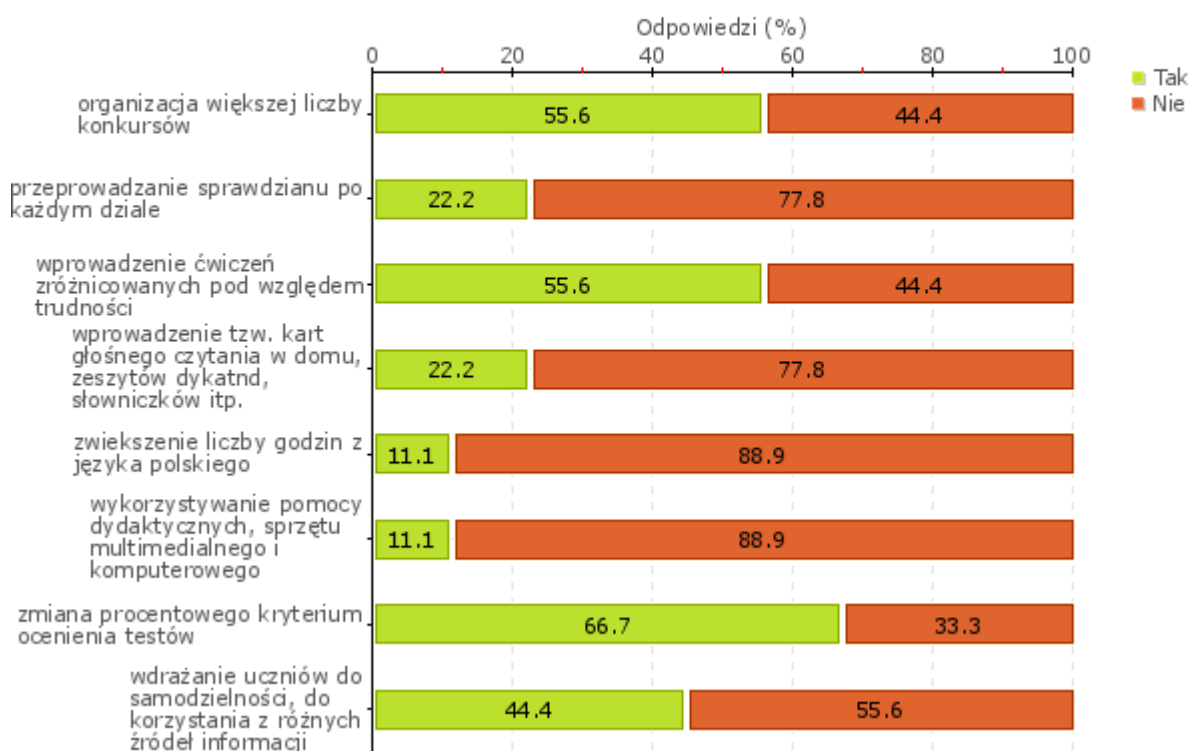
Liczebność: 9



Rys.1

Proszę wymienić najważniejsze zmiany w Pana/i pracy, wynikające z wniosków (o ile takowe zostały wyciągnięte) z tego monitorowania. KADN

Liczebność: 9



Rys.2

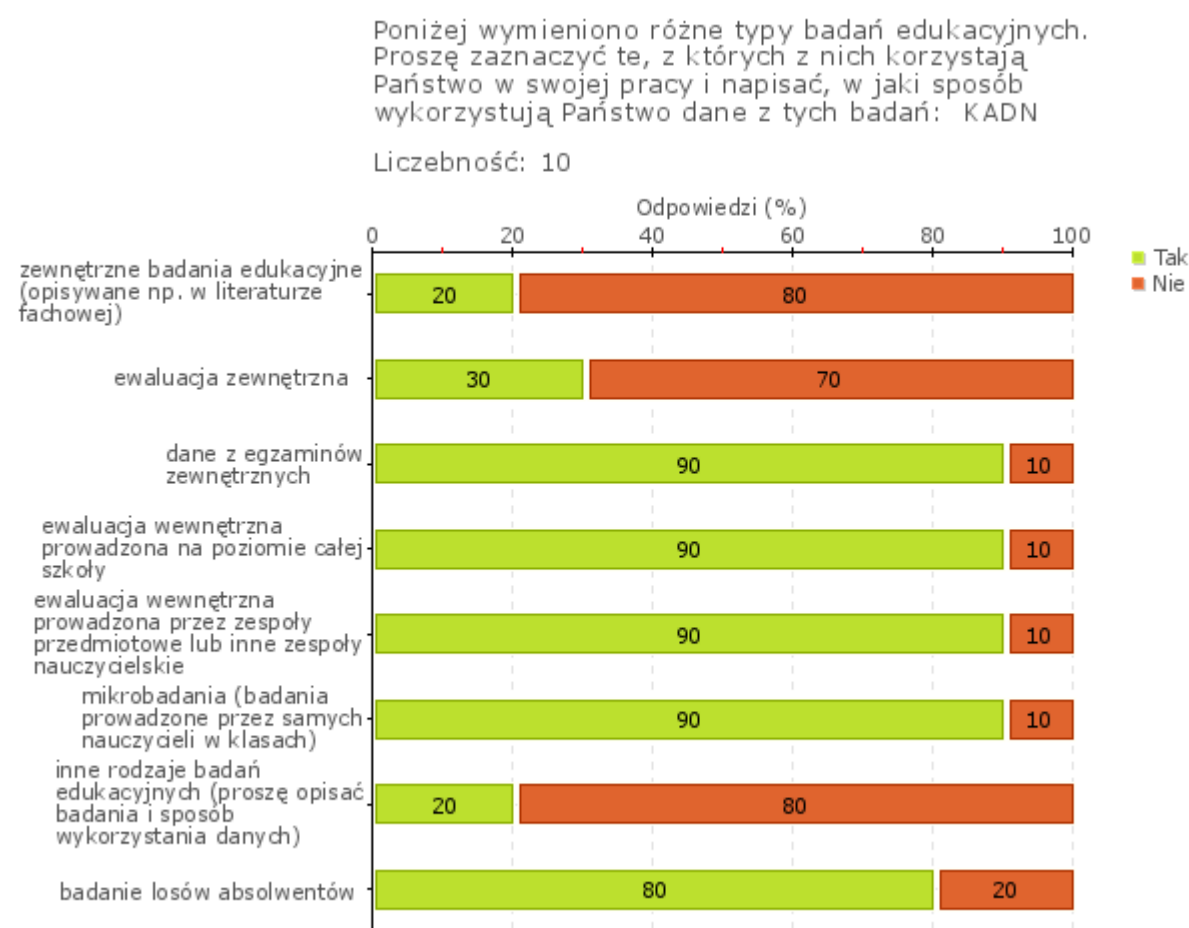
W szkole lub placówce wykorzystuje się wyniki badań zewnętrznych

Prawie wszyscy nauczyciele w organizacji procesów edukacyjnych wykorzystują wyniki różnorodnych badań zewnętrznych przeprowadzanych w szkole. Na ich podstawie planują dalsze działania.

Dyrektor podaje przykłady wykorzystywanych badań zewnętrznych:

- wykorzystanie platformy diagnostycznej ANT (WSiP); działania - indywidualne karty pracy wyrównujące i uzupełniające,
- Ogólnopolskie Badanie Umiejętności Trzecioklasistów (OBUT); działania - analiza wyników, sporządzenie planu działań mających na celu poprawę skuteczności nauczania,
- sesje z plusem (Gdańskie Wydawnictwo Oświatowo); działania - planowanie zadań na zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych (praca z uczniem słabym) i kółku matematycznym (praca z uczniem zdolnym), formułowanie wniosków do dalszej pracy,
- testy i sprawdziany (wydawnictwa OPERON, Nowa Era); działania - modyfikowanie planów dydaktycznych, pozyskiwanie informacji o postępach uczniów, wdrażanie odpowiednich ćwiczeń.

Z kolei wykorzystanie wyników badań zewnętrznych przez nauczycieli przedstawia rys. 1.



Rys.1

W szkole lub placówce prowadzi się badania odpowiednio do potrzeb szkoły lub placówki, w tym osiągnięć uczniów i losów absolwentów

W szkole prowadzi się badania odpowiednie do potrzeb w zakresie osiągnięć edukacyjnych uczniów. Z kolei losy absolwentów są wykorzystywane do motywowania uczniów do pracy.

Dyrektor oraz nauczyciele informują, iż w szkole prowadzone są badania wewnętrzne przede wszystkim w zakresie diagnozy szkolnej, które najczęściej przyjmują formę:

- testów diagnozujących w klasie 4 i 5 z matematyki, historii i języka polskiego, co pozwala na stworzenie obrazu ucznia (ukierunkowanie dalszej pracy, dostosowanie metod, form i organizacji pracy);
- diagnozy wstępnej w edukacji wczesnoszkolnej; nauczyciele wykorzystują wyniki do planowania pracy;
- próbnych sprawdzianów w klasie 6 i 3 (3 razy w roku).

W opinii dyrektora oraz nauczycieli informacje o losach absolwentów gromadzone są w sposób niesformalizowany: głównie poprzez rozmowy z byłymi uczniami. Wszyscy absolwenci kontynuują naukę w jednym gimnazjum. Nauczyciele dodali, że współpracują z kadrą pedagogiczną prowadzącą zajęcia w gimnazjum – rozmawiają na temat zachowania, wymieniają doświadczenia i uwagi. Oprócz tego nauczyciele prezentują sukcesy byłych uczniów np. w dziedzinie osiągnięć muzycznych. Pokazują uczniom dyplomy zdobyte przez absolwentów, co ich zdaniem skutecznie motywuje uczniów do wysiłku. Poza tym nauczyciele wykorzystują umiejętności absolwentów podczas organizowaniu uroczystości szkolnych i środowiskowych: byli uczniowie biorą udział w występach artystycznych, stanowią tym samym dobry przykład dla obecnych uczniów. Z kolei nauczyciel religii kontynuuje pracę z absolwentami w ramach działalności Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży.

Wymaganie:

Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi

Kluczowym elementem decydującym o jakości każdej organizacji jest zarządzanie, które służy jej rozwojowi. Skuteczne zarządzanie szkołą powinno koncentrować się na stworzeniu optymalnych warunków do nauczania i uczenia się uczniów, do indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli, ich doskonalenia zawodowego. Wnioski z prowadzonej zespołowo ewaluacji wewnętrznej i nadzoru pedagogicznego dyrektora powinny umożliwiać podejmowanie decyzji służących rozwojowi szkoły.

Poziom spełnienia wymagania: C

Nauczyciele systematycznie się spotykają, co sprzyja pracy zespołowej. Uczniowie i nauczyciele mają zapewnione w miarę dobre warunki pracy, chociaż odczuwalny jest brak sali gimnastycznej, pokoju nauczycielskiego czy kuchni. Każdy nauczyciel w trzyletnim cyklu uczestniczy w pracach zespołu prowadzącego ewaluację wewnętrzną. Uczniowie, rodzice i nauczyciele mają poczucie wpływu na podejmowane w szkole decyzje, czego przykładem może być zniesienie obowiązku noszenia jednolitego stroju uczniowskiego. Dużą skutecznością cechują się działania dyrektora prowadzące do zdobywania sojuszników wspierających działania szkoły np. Niepubliczne Centrum Edukacji w Limanowej. Nauczyciele i dyrektor nie wymieniają realizowanych działań nowatorskich,

Zarządzanie szkołą lub placówką koncentruje się na wychowaniu, nauczaniu i uczeniu się oraz zapewnieniu odpowiednich do realizacji tych zadań warunków

Nauczyciele w Szkole Podstawowej w Wysokiem mają zapewnione warunki do pracy i rozwoju, a także właściwą organizację pracy. Systematycznie organizowane są dla nauczycieli spotkania, podczas których omawiany jest szeroki aspekt pracy szkoły. Baza i wyposażenie – z wyjątkiem braku sali gimnastycznej i zaplecza socjalnego – zapewnia odpowiednie warunki nauki i wychowania uczniów. Tygodniowy rozkład zajęć edukacyjnych nie spełnia wymogów higieny procesu nauczania – uczenia się uczniów szkoły podstawowej.

Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 10) podają, że spotkania nauczycieli organizowane przez dyrektora, a dotyczące nauczania i uczenia się uczniów, odbywają się kilka razy w półroczu.

Taka sama liczba twierdzi również, iż spotkania nauczycieli poświęcone doskonaleniu zawodowemu oraz sprawom administracyjnym odbywają się kilka razy w roku.

Większość ankietowanych nauczycieli (8 z 10) podaje, że działania i dyskusje dotyczące relacji z uczniami odbywają się kilka razy w półroczu, jeden wskazał, iż odbywa się to kilka razy w roku, a według jednego z nauczycieli - kilka razy w miesiącu.

Wszyscy ankietowani nauczyciele twierdzą, że spotkania poświęcone organizacji pracy mają miejsce kilka razy w roku. Wszyscy wyrażają również przekonanie, iż szkoła zapewnia im możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych, a także stworzone im zostały warunki do pracy własnej.

Połowa ankietowanych nauczycieli (5 z 10) podaje, że spotkania poświęcone rozwiązywaniu problemów wychowawczych odbywają się kilka razy w półroczu, według 3 kilka razy w miesiącu, a w opinii 2 kilka razy w roku.

Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (9 z 10) podają, że spotkania nauczycieli poświęcone współpracy pomiędzy nimi odbywają się kilka razy w półroczu. Według jednego - kilka razy w roku.

W ocenie organu prowadzącego Szkoła Podstawowa w Wysokiem posiada w miarę dobrą bazę dydaktyczną, która umożliwia realizację podstawy programowej i zadań statutowych szkoły. W obrębie działki szkolnej znajduje się boisko sportowe (planowany remont) i nowy plac zabaw dla dzieci przedszkolnych i uczniów klas młodszych. W szkole nie ma sali gimnastycznej oraz pomieszczeń pozwalających na zorganizowanie żywienia i zajęć dodatkowych (świetlicy). Cały teren jest ogrodzony. Szkoła posiada dobre wyposażenie w sprzęt szkolny typu ławki, stoliki, krzesła, szafy, regały oraz potrzebne pomoce dydaktyczne, m.in tablicę multimedialną, pracownię informatyczną.

Obserwacja zajęć wskazuje, że przestrzeń w klasie (np. ustawienie stolików, pomocy) jest zorganizowana adekwatnie do sposobu prowadzenia zajęć. Wykonywanie zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły odbywa się w niewielkich salach lekcyjnych, ale przy nielicznych oddziałach nie stanowi to przeszkody w realizowaniu podstawy programowej. Wyjątkiem jest brak sali gimnastycznej: lekcje odbywają się w pomieszczeniu zaadaptowanym na potrzeby prowadzenia tego typu zajęć (na wypadek niesprzyjających warunków atmosferycznych), jednak sala nie jest do tego przystosowana. Edukacja wczesnoszkolna odbywa się w salach podzielona na część dydaktyczną i rekreacyjną (z wykładziną). Część dydaktyczna jest wyposażona

w odpowiednie pomoce (łącznie ze stanowiskiem komputerowym z dostępem do internetu). Uczniowie I etapu edukacyjnego mają możliwość pozostawienia w szkole podręczników i przyborów. Pomieszczenia do nauki są zadbane i jasne. Stoliki i krzesła (ustawione tradycyjnie w rzędach w kierunku tablicy) są dostosowane do wzrostu uczniów. Na ścianach oprócz pomocy znajdują się również prace plastyczne uczniów.

W opinii dyrektora ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się. Przejściowe problemy z równomiernością pojawiają się w klasie 5 – co wynika z konieczności realizacji programu pływania, w związku z którym uczniowie po 3 lekcjach kończą zajęcia i wyjeżdżają na basen (okresowo – do końca października).

Analiza tygodniowego rozkładu zajęć edukacyjnych wykazuje, iż prawie wszystkie oddziały rozpoczynają zajęcia o stałej porze. Przerwy są 10 minutowe, natomiast po trzeciej lekcji jest jedna długa przerwa - 20 minutowa. Jednak stwierdzić należy, że tygodniowy rozkład zajęć nie sprzyja uczeniu się z uwagi na np.:

- nieuzasadnione łączenie zajęć języka polskiego oraz wychowania fizycznego w dwugodzinne bloki, w klasie 4, 5 i 6,
- nierównomierne rozłożenie liczby zajęć obowiązkowych w poszczególne dni tygodnia,
- nadmierne komasowanie w jednym dniu zajęć niewymagających szczególnego wysiłku umysłowego, zamiast wykorzystywania ich w celu naprzemiennego układu zajęć.

Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja indywidualnej i zespołowej pracy nauczycieli oraz doskonaleniu zawodowemu

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole pracują zespołowo. Cała kadra pedagogiczna uczestniczy w różnych formach doskonalenia zawodowego. Dyrektor wspomaga nauczycieli, dostrzega nawet ich drobne sukcesy i zaangażowanie, co sprzyja współpracy w zespole.

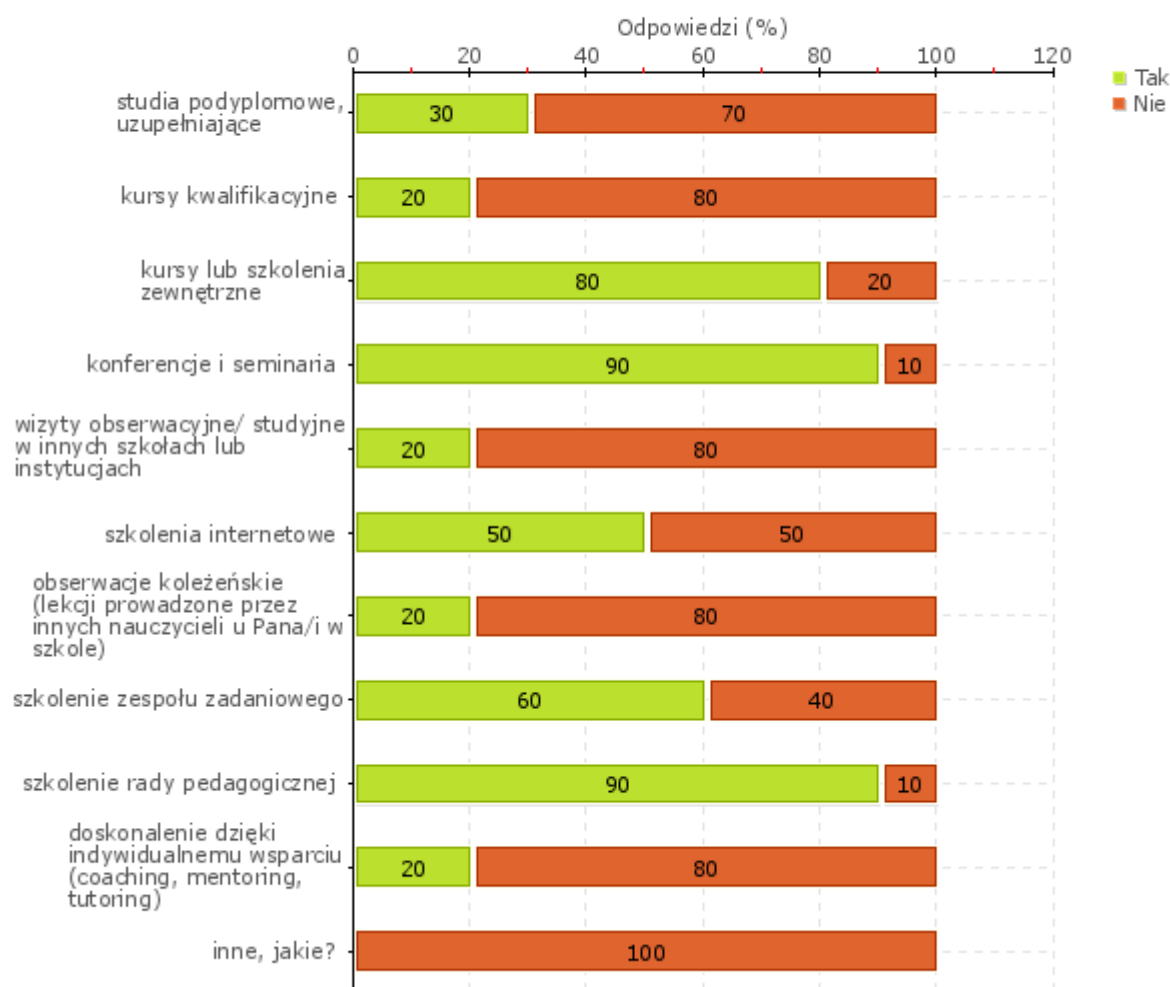
Wszyscy ankietowani nauczyciele podają, że dyrektor kilka razy w półroczu inspiruje ich do pracy zespołowej. Dodają, że raz w tygodniu lub częściej (6), kilka razy w półroczu (3) lub roku (1) dba o profesjonalną komunikację. Przypomina im kilka razy w roku (9) lub półroczu (1) o głównych założeniach koncepcji pracy szkoły, a także upowszechnia wiedzę na temat najlepszych praktyk i najnowszych teorii, przydatnych w pracy nauczyciela. Według połowy nauczycieli (5) dzielenie się swoją wiedzą nabytą podczas szkoleń odbywa się kilka razy w półroczu, natomiast druga połowa uważa, że ma to miejsce kilka razy w roku.

Z informacji przekazanych przez nauczycieli w ankiecie wynika, iż w ciągu ostatnich 12 miesięcy uczestniczyli w różnorodnych formach doskonalenia zawodowego - rys.1.

Dyrektor w wywiadzie podaje, że zachęca nauczycieli do efektywnej pracy indywidualnej i zespołowej. Przyznaje dodatki motywacyjne za efekty pracy (2 razy w roku), w tym pracy zespołowej. Zauważa nawet drobne sukcesy i zaangażowania w pracę. Pomaga nauczycielom przy wprowadzaniu nowych rozwiązań, np. wprowadzenie możliwości pracy w edukacji wczesnoszkolnej z wykorzystaniem komputera. Dokonuje zakupu sprzętu i pomocy dla nauczycieli, którzy zgłaszają taką potrzebę - np. wyposażenie stanowiska do prowadzenia zajęć logopedycznych w sprzęt komputerowy (z możliwością rejestrowania i odtwarzania obrazu i dźwięku). Podobne zdanie wyrażają ankietowani nauczyciele, którzy podają, że dyrektor zauważa ich sukcesy i nagradza kilka razy w roku (9 z 10) lub półroczu (1).

Czy brał/a Pan/i udział w ciągu ostatnich 12 miesięcy w poniższych formach doskonalenia zawodowego?
KADN

Liczebność: 10



Rys.1

Ewaluacja wewnętrzna jest przeprowadzana wspólnie z nauczycielami

Dyrektor skutecznie zachęca nauczycieli do ewaluacji wewnętrznej. Każdy nauczyciel w trzyletnim cyklu uczestniczy w pracach takiego zespołu.

Jak wynika z informacji udzielonych przez dyrektora, wszyscy nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. Dodał, iż w trzyletnim cyklu każdy nauczyciel bierze udział w procesie ewaluacji, tj. opracowuje narzędzia, prowadzi badania, a także opracowuje propozycje wniosków. Następnie zespół przedstawia wyniki radzie pedagogicznej. Dodał, że badania są prowadzone narzędziami opracowanymi przez nauczycieli z wykorzystaniem przykładowych, opracowanych np. przez wydawnictwa.

Wszyscy ankietowani nauczyciele wskazali przedmiot ewaluacji wewnętrznej z obecnego, poprzedniego, jak również z roku szkolnego 2011/2012:

- współpraca nauczycieli,
- zaspokajanie potrzeb uczniów i nauczycieli przez bibliotekę szkolną,

- efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły,
- koncepcja pracy szkoły.

Jak podaje dyrektor, zachęca on nauczycieli do uczestnictwa w procesie ewaluacji wewnętrznej poprzez uświadomienie zalet prowadzonych badań i wpływu wdrażanych z niej wniosków na poprawę pracy szkoły. Stara się o równomierne obciążenie obowiązkami wynikającymi z ewaluacji. Uwzględnia zaangażowania w pracę w zespole ds. ewaluacji przy dokonywaniu oceny pracy nauczyciela oraz przyznawaniu nagród dyrektora. Jego zdaniem efektem tych działań jest fakt, że wszyscy nauczyciele traktują pracę podczas ewaluacji wewnętrznej jako naturalny element pracy szkoły. Podaje następujące wnioski z ewaluacji wewnętrznej (2011/2012):

- przy ustaleniu założeń przedmiotowych systemów oceniania nauczyciele powinni zezwalać na pewien wpływ uczniów na ich kształt ze względu na fakt, że udział uczniów w kształtowaniu systemu oceniania może być dla nich twórczy i dyscyplinujący; efekt – większość nauczycieli wspólnie z uczniami ustaliła, np. czas na poprawę oceny ze sprawdzianu, liczbę zgłoszenia przez uczniów tzw. nieprzygotowania się do zajęć w roku; uczniowie mieli poczucie wpływu na proces oceniania w szkole;
- przedstawić rodzicom i uczniom, jakie formy pomocy dla uczniów mających trudności w nauce są dostępne w szkole; informacje zamieszczono na tablicy ogłoszeń znajdującej się przy wejściu głównym do szkoły - wywieszono wszystkie rodzaje zajęć pozalekcyjnych dostępnych w szkole (np. zajęcia logopedyczne, kółko fotograficzne, hafciarskie, języka angielskiego – realizacja projektów „eTwinning” i in.), dzięki czemu rodzic wie, na jaką formę pomocy może liczyć dziecko; te same informacje znajdują się na stronie internetowej szkoły;
- przeprowadzić dokładną analizę potrzeb uczniów dotyczących zajęć pozalekcyjnych; przeprowadzono ankietę wśród uczniów i rodziców na temat zainteresowań dzieci; pozyskane informacje miały wpływ na organizowanie zajęć dodatkowych;
- przeprowadzić kampanię informacyjną dla rodziców promującą szkołę, a w szczególności osiągnięcia i sukcesy uczniów; zorganizowano ekspozycję prac i dyplomów za osiągnięcia uczniów; podczas zebrań ogólnych z rodzicami przedstawiono informację o sukcesach uczniów w konkursach szkolnych i międzyszkolnych;
- dokonać ewaluacji koncepcji pracy szkoły, dostosować ją do zmieniających się realiów oświatowych; został powołany zespół ds. ewaluacji koncepcji pracy szkoły – dokonał analizy SWOT mocnych i słabych stron pracy, wyodrębnił zadania ogólne, które powinny znaleźć się w koncepcji, następnie przedstawił radzie pedagogicznej zadania, które powinny znaleźć się w znowelizowanej koncepcji.

W procesie zarządzania, w oparciu o wnioski wynikające z nadzoru pedagogicznego, podejmuje się działania służące rozwojowi szkoły lub placówki

Sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez dyrektora szkoły, w szczególności poprzez prowadzenie ewaluacji wewnętrznej, prowadzi do formułowania wniosków, które następnie są wdrażane w życie. Zmiany w funkcjonowaniu szkoły dotyczą nie tylko warunków pobytu uczniów, ale także pozytywnych zmian, np. w relacjach szkoła-rodzic oraz w zakresie bezpieczeństwa uczniów.

Nauczyciele w wywiadzie podali głównie wnioski wynikające z ewaluacji wewnętrznej:

- dopracować koncepcję pracy szkoły – powołano zespół ds. opracowania koncepcji pracy szkoły, który dokonał ewaluacji dotychczasowej koncepcji i zaproponował zmiany;
- udoskonalić przepływ informacji – wykonano tablicę informacyjną dla rodziców i uczniów - eksponuje się

na niej sukcesy uczniów; informuje się również o tym rodziców na zebraniach;

- opracować plan poprawy wyników w sprawdzianie – dokonano analizy i wdrożono wnioski.

Poza tym nauczyciele w wywiadzie podali, że na podstawie obserwacji zajęć przez dyrektora szkoły podjęty został wniosek dotyczący konieczności wprowadzenia zmian w przedmiotowych systemach oceniania. Nacisk miał zostać położony na m.in. włączenie uczniów w tworzenie tego dokumentu. Zmiany wprowadzono w ubiegłym roku szkolnym.

Dyrektor w wywiadzie oprócz wymienionego przez nauczycieli wniosku dotyczącego poprawy wyników w sprawdzianie podaje jeszcze wniosek dotyczący zwiększenia stopnia wykorzystywania pomocy dydaktycznych i materiałów multimedialnych zgromadzonych w bibliotece szkolnej. Zdaniem dyrektora materiały te w większym stopniu były wykorzystywane podczas zajęć.

Najważniejsze zmiany w funkcjonowaniu szkoły wymienione przez partnerów oraz pracowników niepedagogicznych związane są z wyglądem zewnętrznym budynku i otoczenia. Wykonano liczne prace np. plac zabaw, ogrodzenie; wzbogacono szkołę w pomoce dydaktyczne i sprzęt informatyczny. Czynione są starania w zakresie budowy boiska i części socjalnej szkoły (kuchnia, świetlica, jadalnia). Partnerzy dodali, że 3-4 lata temu udział szkoły w różnych konkursach nie był zadawalający, natomiast teraz znacznie wzrosła aktywność w tym zakresie. Widać również większą otwartość nauczycieli na korzystanie z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej. Dla partnerów ważna jest również wzmożona aktywność rodziców w uroczystościach szkolnych, np. organizacja Dnia Matki, a także większe zainteresowanie życiem szkoły i włączanie się rodziców w działania na jej rzecz. Bardzo istotna dla partnerów jest rodzinna atmosfera w szkole, która przekłada się na bardzo dobre kontakty nauczycieli z uczniami, jak również rodzicami. Pracownicy niepedagogiczni dodali jeszcze, iż od kilku lat zwraca się w szkole większą uwagę na bezpieczeństwo uczniów, którzy zostali wyposażeni w kamizelki odblaskowe (szkoła znajduje się przy drodze o bardzo dużym natężeniu ruchu).

Zarządzanie szkołą lub placówką prowadzi do podejmowania nowatorskich działań, innowacji i eksperymentów

W szkole nie są realizowane działania nowatorskie, innowacyjne i eksperymentalne, chociaż prawie wszyscy nauczyciele (5 z 6) w wywiadzie po obserwacji zajęć podawali elementy lekcji, które w ich opinii można uznać za nowatorskie.

Dyrektor szkoły podaje, iż wspiera nauczycieli wykazujących inicjatywę w zakresie stosowania nowatorskich rozwiązań, wspomagających rozwój uczniów poprzez zakup sprzętu elektronicznego i audiowizualnego do prowadzenia zajęć edukacyjnych, wsparcie techniczne oraz pomoc w obsłudze oprogramowania. Dofinansowuje także doskonalenie nauczycieli.

Zarządzanie szkołą lub placówką sprzyja udziałowi nauczycieli i innych pracowników szkoły lub placówki oraz uczniów i rodziców w procesie podejmowania decyzji dotyczących szkoły lub placówki

Uczniowie, rodzice i nauczyciele mają wpływ na podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania szkoły. Jako przykład może służyć zniesienie obowiązku noszenia jednolitego stroju uczniowskiego.

Dyrektor podaje przykład konsultowania z uczniami ważnych decyzji. W poprzednim roku szkolnym rozważano zniesienie obowiązku noszenia jednolitego stroju uczniowskiego (na wniosek rodziców). Wychowawcy klas przeprowadzili na lekcjach wychowawczych rozmowy na ten temat. Większość uczniów wyraziła akceptację dla pomysłu rodziców, w związku z powyższym od początku obecnego roku szkolnego obowiązek ten został zniesiony. Nadmieniał również, iż uczniom podaje się propozycje wycieczek szkolnych, spośród których dokonują wyboru.

Ponadto nauczyciele zachęcają rodziców do zgłaszania propozycji działań w szkole lub klasie. W wywiadzie podają następujące sposoby:

- prowadzenie badań w ramach ewaluacji wewnętrznej – ankietowanie rodziców w zakresie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- rozmowy indywidualne, w czasie których rodzice zgłaszają potrzeby oraz przekazują różne informacje,
- ustalenia dotyczące organizacji wycieczek i imprez, np. Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Babci, święto szkoły.

Nauczyciele w wywiadzie podali, że w wyniku tych zachęt rodzice zorganizowali mikołajki oraz zabawę choinkową dla wszystkich dzieci z całej wsi Wysokie (impreza środowiskowa).

Z kolei pracownicy niepedagogiczni podają, że na bieżąco informują nauczycieli dyżurujących lub dyrektora o zachowaniu uczniów. Poza tym kontaktują się również w sprawach zauważonych usterek w sprzęcie i wyposażeniu.

Dyrektor podejmuje skuteczne działania zapewniające szkole lub placówce wspomaganie zewnętrzne odpowiednie do jej potrzeb

Dyrektor skutecznie zdobywa sojuszników wspierających działania szkoły. Szczególnie efektywna dla szkoły jest współpraca m.in. z Niepubliczne Centrum Edukacji w Limanowej czy OSP w Wysokiem. Wartościowe są także realizowane projekty z wykorzystaniem platformy w eTwinning promujące współpracę szkół w Europie za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Dyrektor oraz partnerzy w wywiadzie wymieniają następujące instytucje i organizacje pozyskane do współpracy ze szkołą, a także podają efekty tejże współpracy:

organizacje pozarządowe

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – nauka pierwszej przedmedycznej pomocy dla wszystkich uczniów klas 1-3 „Uczymy ratować”,
- Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym w Stróżach – udział w akcji „I Ty zostaniesz świętym Mikołajem” – zbieranie zabawek; uczniowie niepełnosprawni biorą udział w festynie w Stróżach,

podmioty gospodarcze

- Bank Spółdzielczy w Limanowej – udział wszystkich uczniów w akcji „Mój pierwszy bank”; organizacja warsztatów plastycznych dla członków Szkolnej Kasy Oszczędności (tj. wszystkich uczniów szkoły); udział w konkursie wiedzy o bankowości; pozyskanie pomocy finansowej na organizację wyjazdów na zieloną szkołę;

inne instytucje edukacyjne

- Niepubliczne Centrum Edukacji w Limanowej - pomoc dla nauczycieli w formie np. prowadzenia warsztatów. W taki sposób zostały przepracowane m.in.: zadania nauczycieli dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej wynikające z rozporządzenia w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz opracowano dokumentację. Pracownik placówki był także zaproszony do oddziału przedszkolnego oraz klas 1-3 w celu dokonania diagnozy logopedycznej, a także uczestniczył w spotkaniu z rodzicami w szkole.

lokalne firmy – wsparcie finansowe wycieczek, organizacja Dnia Dziecka;

szkolnictwo wyższe - PWSZ w Nowym Sączu - organizacja praktyk studenckich;

organizacje religijne - współpraca w parafię - organizacja rekolekcji, działania o charakterze wychowawczym;

nieformalne zrzeszenia - Rodzina Szkół Jadwiżańskich - udział w zjazdach, udział w konkursach;

pojedyncze osoby - sołtys i radny (jednoosobowo) - wzbogacenie bazy materialnej szkoły, lobbowanie na rzecz szkoły;

inne:

- Urząd Gminy w Limanowej – realizacja projektów unijnych: „Radosna szkoła” (miejsce zabaw i plac zabaw), „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania w gminie Limanowa”;

- Współpraca ze szkołami Unii Europejskiej na platformie eTwinning - realizacja projektów:

- "Learning English through Short Movie Productions" (Nauka języka angielskiego w postaci krótkich produkcji filmowych); projekt polegał na wymianie krótkich prezentacji wideo pomiędzy dwoma szkołami (Wysokie i szkoła z Niemiec) - uczniowie nagrywali filmiki, w których opowiadali o sobie, swojej rodzinie i zainteresowaniach;

- "Animals Are Our Friends" (Zwierzęta są naszymi przyjaciółmi) - projekt dotyczył zwierząt żyjących w krajach uczniów biorących udział w projekcie (Polska, Hiszpania, Rumunia, Słowacja, Turcja); uczniowie przygotowywali prezentacje w programie Power Point dotyczące posiadanych zwierząt, rysowali swoje ulubione zwierzęta, redagowali wiersze, przygotowywali krzyżówki;

- "Seasons and Nature" (Pory roku i natura); projekt był związany z porami roku i przyrodą w krajach biorących w nim udział (Polska, Rumunia, Turcja – 2 szkoły); uczniowie prezentowali zagadnienia związane z klimatem w ich krajach, opisywali poszczególne pory roku ilustrując to zdjęciami, opisywali rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla ich stron; przygotowali prezentacje legend z własnego kraju, a także opowiadali o popularnych potrawach w swoich krajach;

- Ochotnicza Straż Pożarna w Wysokiem - konkursy np. „Młodzież zapobiega pożarom” (uczniowie zajmują czołowe miejsca). Dodatkowo organizowane są zajęcia taneczne w remizie dla chętnych uczniów. Efektem współpracy są występy uczniów podczas np. Dnia Matki oraz Dziecięcej Triady Artystycznej w Limanowej. Poza tym OSP w Wysokiem przekazuje materiały edukacyjne o tematyce przeciwpożarowej, jak również prowadzi próbne ewakuacje szkoły połączone z pokazem sprzętu pożarniczego.

- UNICEF – udział w programach „Szkoła z prawami dziecka” (szkoła uzyskała certyfikat 2010/2011), „Baw się bezpiecznie, bądź bezpieczny” (certyfikat 2011/2012).

W opinii wszystkich ankietowanych nauczycieli dyrektor pozyskuje zewnętrzne zasoby na potrzeby szkoły

na zadowalającym poziomie (5 wskazań) oraz w dużym stopniu (5 wskazań). Dowodem na to według nich jest:

- wyposażenie miejsca zabaw z programu „Radosna szkoła” (9 wskazań),
- wybudowanie placu zabaw z programu „Radosna szkoła” (10 wskazań),
- zakup pomocy dydaktycznych, w tym w ramach programu „Indywidualizacja procesu nauczania” (10 wskazań),
- pozyskiwanie dodatkowych środków budżetowych na zakup multimedialnych pomocy dydaktycznych i sprzętu sportowego 10 wskazań.

Raport sporządzili

Józef Wojas, Kazimierz Gargula

Kurator Oświaty:

